

Нові стандарти освіти в Україні: що змінить реформа?

Верховна Рада 5 вересня ухвалила проект закону про освіту. Відтепер в Україні навчатимуть не за "фабричним" методом, а за компетентнісним.

"Очікуваними результатами прийняття Закону України "Про освіту" є створення системи освіти нового покоління, що забезпечить умови для здобуття освіти всіма категоріями населення України, ефективної системи забезпечення всебічного розвитку людини та сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості", — прописано у пояснювальній записці.

Зміни у навчальному процесі

12 років навчання

Школа буде трирівнева: початкова – 4 роки, вводиться з 2018 року, базова середня освіта – 5 років (гімназії), вводиться з 2022 року, профільна середня освіта – 3 роки (ліцеї та заклади професійної середньої освіти), вводиться з 2027 року. Відтак і школа стане профільною, учень зможе обирати: навчатися в академічному ліцеї чи професійному коледжі. І зникне необхідність "зубріння" предметів, які в професійній діяльності людині не знадобляться.

Українська школа після реформи освіти

Початкова освіта

2018

Мова

Мова навчання – українська

4 роки

Базова середня освіта

2022

Гімназія

12 років

5 років

Профільна середня освіта

Ліцей або заклад професійної освіти

2027

3 роки

З 2018 року діти здобуватимуть середню освіту 12 років

Компетентності на додачу до знань

Закон прописав 10 компетентностей для школярів. Це те, чим в процесі навчання має оволодіти учень: спілкування державною та іноземними мовами, математична компетентність, загальнокультурна, екологічна, підприємливість, інноваційність, вміння навчатися упродовж життя.

Оцінювання знань

Державна підсумкова атестація буде введена для рівня базової середньої освіти. Учні молодшої школи також будуть тестуватися, але з моніторинговою метою.

Форми здобуття освіти

Їх відтепер буде три: формальна (офіційне підвищення рівня освіти), неформальна (підвищення рівня поза офіційною системою підвищення кваліфікації – тренінги, гуртки, курси) та інформальна (самоосвіта).

Мова навчання

У навчальних закладах відтепер викладатимуть виключно українською мовою. Учням і студентам національних меншин і корінних народів гарантується право на навчання рідною мовою. А для його реалізації створюватимуться окремі класи.

Інклюзивна освіта

Закон зобов'яже навчальні заклади створювати класи для учнів з особливими потребами, якщо виникне така необхідність, наприклад, на звернення батьків.

Зміни в управлінні навчальними закладами

Збільшення зарплат вчителям

"Мінімалка" для викладачів складе три мінімальні зарплати. Виплати збільшать до 6,5 тисяч гривень. Натомість для вчителів запроваджується добровільна сертифікація. А у випадку її успішного проходження — 20% надбавки до зарплати.

Автономія шкіл

Ухвалювати навчальні плани тепер буде сама школа. Але вони мають бути такими, щоб досягати результатів навчання, які формуватиме міністерство.

Уроки проводитимуть у формі гри, щоб учитель був частиною команди, а не "правителем".

Звіт про гроші

Кожна школа буде зобов'язана звітувати про свою фінансову діяльність на сайті. Щоб громадськість в особі батьків та меценатів, зокрема, знала і могла контролювати, скільки і звідки надходять гроші та куди витрачаються.

Інспекція шкіл

Перевіряти навчальні заклади тепер буде Агентство забезпечення якості освіти, а не місцеві органи управління освіти, як це було досі.

"Вибори" директора

Директор матиме право очолювати школу максимум дві каденції, по 6 років кожна. Обиратиме директора на посаду спеціальна незалежна комісія, куди увійдуть директори державних та приватних шкіл, громадські представники, викладачі педагогічних вузів, представники районних державних адміністрацій.

Дитячі садки

Так само, як і приватні школи, дитячі садки відтепер працюватимуть за принципом "гроші ходять за дитиною". Щоб отримати гроші з бюджету на кожну дитину, заклад має обґрунтувати встановлену ним вартість навчання. При цьому закон передбачає обов'язкове охоплення дошкільною освітою дітей старшого дошкільного віку.

Фінансування освіти

Проектом Закону передбачається, що держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі, не меншому 7% валового внутрішнього продукту (у попередньому законі про освіту було 10%).

Основні пункти витрат на освіту: збільшення заробітної плати вчителям; запровадження 12-річної програми для здобуття повної загальної середньої освіти; проходження педагогічними працівниками державної сертифікації; проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників по завершенню базової середньої освіти (додатково до вже діючого зовнішнього оцінювання знань по завершенню повної загальної середньої освіти); безкоштовне підвезення до місць навчання і додому дітей, які проживають у сільській місцевості і потребують підвезення; забезпечення гуртожитками учнів загальноосвітніх навчальних закладів, які навчаються не за місцем проживання.

За підрахунками Мінфіну, на збільшення зарплат учителям потрібно 87 мільярдів гривень. А бюджет всієї освіти, за словами міністра освіти Лілії Гриневич, – 160 млрд гривень. Тому сертифікація освітян та впровадження підсумкової атестації у середній школі проводитиметься не одномоментно, наголосила міністр.

Окремі експерти також висловлюють сумніви щодо спроможності місцевих громад профінансувати заклади освіти у повній мірі. Та все ж старт реформуванню "совкової" освіти в Україні дано.

[Переглянути повний текст Закону >>](#)